

Základní škola Ústí nad Orlicí, Komenského 11

se sídlem:

Ústí nad Orlicí, Komenského 11, PSČ 562 01

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

**Základní škola
Ústí nad Orlicí, Komenského 11**

**Ústí nad Orlicí
2022**

OBSAH

ÚVOD

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

3. CÍLE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Dlouhodobé cíle

Krátkodobé cíle

4. AKTIVITY MPP PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

Aktivity MPP určené pro pedagogické pracovníky školy

Aktivity MPP určené pro žáky školy

Aktivity školního metodika prevence

Aktivity MPP zaměřené na rodičovskou veřejnost

5. NAPLNĚNÍ MPP V RÁMCI OSNOV A ŠVP

Preventivní programy na školní rok 2022/23

Kontaktní adresy a osoby

Internetové zdroje

ÚVOD

Minimální preventivní program (dále jen MPP) je konkrétní dokument školy zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a prevenci rizikového chování. MPP je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu, popř. je přílohou dosud platných osnov a učebních plánů. MPP vychází ze školní strategie primární prevence, jejímž hlavním cílem je vytvoření a udržení optimálního sociálního klimatu ve škole.

Hlavním koordinátorem přípravy, realizace programu a jeho vyhodnocení je školní metodik prevence, Mgr. Veronika Vinzensová. Na jeho tvorbě a realizaci se podílí celý pedagogický sbor. Jednotliví učitelé začleňují dle osnov preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů a stěžejní úlohu při naplňování MPP mají třídní učitelé. Hlavní odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci programu má ředitel školy, Mgr. Bc. Radek Škarka.

Na základě výsledku evaluace je Minimální preventivní program Základní školy Ústí nad Orlicí, Komenského 11 aktualizován a přizpůsoben přítomnému stavu a naléhavým potřebám.

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

ZŠ Komenského v Ústí nad Orlicí navštěvuje ve školním roce 2022/2023 430 žáků. Děti jsou přímo z Ústí nad Orlicí či přilehlých městských částí (Hylváty, Kerhartice, Černovír), ale také z poměrně širokého okolí (Skrovnice, Hnátnice, Orlické Podhůří, Řetová, Dlouhá Třebová).

Je zřejmé, že místo bydliště dětí předurčuje jejich využití volného času a s tím související nižší náchylnost k rizikovému chování, což se projevuje zejména v mladším věku. „Vesnické“ děti tráví často svůj volný čas domácími pracemi a prostor pro krizové chování se tak zmenšuje. „Městské“ děti mají na jedné straně více možností trávení volného času v různých kroužcích (ZUŠ, DDM), na druhé straně jsou náchylnější projevům rizikového chování. Děti jsou často vidány, jak „zevlují“ po městě, shlukují se do nejružnějších skupin a pravděpodobnost užívání drog se tak mnohem více zvyšuje. Při rozhovorech se žáky 9. tříd vyplývá, že právě v těchto skupinách dochází k prvním pokusům kouření marihuany a častější konzumaci alkoholu. Pandemie covidu a distanční výuka přispěly k většímu osamocení.

Učitelé se snaží děti ovlivňovat svým přístupem i životním stylem (např. ve svém volném čase se aktivně věnují uměleckým a sportovním aktivitám, snaží se nabízet alternativy pro trávení volného času (sport, pěvecký sbor).

Minimální preventivní program je zaměřen na prevenci a vzdělávání žáků Základní školy Ústí nad Orlicí, Komenského 11 ve věkové kategorii 6 - 15 let.

Název školy, adresa: Základní škola Ústí nad Orlicí, Komenského 11,
Komenského 11, 562 01 Ústí nad Orlicí

IČO: 750 18 365

Zřizovatel: Město Ústí nad Orlicí

Kontakty: telefon: 456 521 199 mobil: 731 073 010
e-mail adresa: uokome@uokome.cz
www stránka: www.uokome.cz

Ředitel školy: Mgr. Bc. Radek Škarka

Zástupkyně ředitele – 1. stupeň: Mgr. Zita Schütz

Zástupkyně ředitele – 2. stupeň: Mgr. Martina Kubišová

Výchovný poradce – 1. stupeň: Mgr. Martina Borovičková

Výchovný poradce – 2. stupeň: Mgr. Alena Dostálová

Školní metodik prevence: Mgr. Veronika Vinzensová

Počet tříd celkem: 20

Počet žáku celkem: 430 (k 20. září 2022)

Realizační tým MPP: celý pedagogický sbor

2. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Ve škole velmi dobře funguje monitorovací systém problémového chování žáku. Spočívá v odhalování nežádoucích projevů chování našich žáků a žákyň ve školním i mimoškolním prostředí (šikana, intolerance, agresivita, neprospěch, záškoláctví, alkohol a kouření, jiné závislosti, slabý prospěch, neplnění studijních požadavků, ničení školního majetku, pozdní příchody a další drobná porušování školního řádu). Je založen na spolupráci školního metodika prevence s výchovným poradcem, třídními učiteli a ostatními pedagogickými pracovníky školy. Cílem tohoto systému je podchytit problémové žáky a pomoci jim v řešení

jejich rizikového chování tak, aby nedocházelo k vyhocení konfliktních situací a k narušování optimálního sociálního klimatu ve třídě a celé škole.

Školní metodik prevence zpracovává evidenci výskytu rizikového chování žáků a žákyň ve škole. Podle závažnosti jednotlivých případů postupuje podle doporučených metodických pokynů MŠMT a úzce spolupracuje s vedením školy a výchovným poradcem. Závažnější případy konzultuje s metodikem prevence v Pedagogicko-psychologické poradně v Ústí nad Orlicí.

3. CÍLE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

V MPP Základní školy Ústí nad Orlicí, Komenského 11 jsou stanoveny tyto dlouhodobé a krátkodobé cíle:

Dlouhodobé cíle

- Základním principem strategie prevence rizikových projevů chování je výchova mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a harmonickému rozvoji osobnosti.
- Důsledně a systematicky vést žáky a žákyně k osvojování norem respektujících identitu a individualitu osobnosti, rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka, podporovat humánní a tolerantní jednání, jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.
- Vytvářet prosociální klima školy a pozitivní klima v jednotlivých třídách.
- Soustavně provádět detekci projevů rizikového chování dospívajících a mládeže a zajistit odbornou pomoc při případném zachycení tohoto chování.
- Podporovat správnou hodnotovou a postojoyou orientaci žáků.

Krátkodobé cíle

- Zprostředkování přednášek, seminářů a besed na témata vztahujících se k prevenci rizikového chování dětí a mládeže.
- Zařazení jednotlivých témat vztahujících se k prevenci rizikového chování dospívajících do učiva jednotlivých předmětů.
- Nabídnout škálu nepovinných předmětů a volnočasových aktivit, které jsou realizovány prostřednictvím školy.
- Vedení nástěnky školního metodika prevence, která žákům poskytuje důležité informace a aktuální témata z oblasti prevence rizikového chování.
- Poskytování komplexních informací z oblasti prevence rizikového chování pro rodiče a žáky prostřednictvím internetových stránek školy.

4. AKTIVITY MPP PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

Během školního roku jsou do MPP zařazeny a realizovány tyto konkrétní aktivity z oblasti prevence rizikového chování dětí a mládeže:

Aktivity MPP určené pro pedagogické pracovníky školy

- Seznámení pedagogického sboru s aktuálním Minimálním preventivním programem a jejich zapojení do jeho realizace.
- Pravidelné informování na pedagogických radách o aktualitách z oblasti prevence rizikového chování.
- Pravidelné informování na pedagogických radách o činnosti školního metodika prevence.
- Vzdělání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování, především školního

metodika prevence.

Aktivity MPP určené pro žáky školy

Činnost školy je velice rozsáhlá i přes velké množství dojíždějících žáků. Žáci a žákyně mají možnost se účastnit na řadě školních i mimoškolních akcí. Škola pravidelně navštěvuje místní kulturní akce: divadelní představení, filmová představení, výstavy a koncerty. Žáci mají také možnost se zúčastnit různých sportovních soutěží, např. školní turnaje, regionální kolo turnaje ve florbalu, hokeji atp. Pro vybrané žáky jsou na škole pořádány soutěže a olympiády na různých úrovních. V neposlední řadě pořádá i naše škola akce, které nabízí ke zhlédnutí dětem a mládeži ostatních ústeckých škol (Loučení s „deváťáky“, žáků školy, koncerty sborů, vánoční jarmark...)

Specifické aktivity vztahující se k prevenci rizikového chování budou zpřesněny v plánu práce, který je součástí MPP.

V jednotlivých měsících jsou realizovány pro žáky následující nespecifické aktivity vztahující se k prevenci rizikového chování.

Září:

- vysvětlení **školního řádu a vnitřního klasifikačního řádu školy**
- seznámení žáků s **úlohou školního metodika prevence**,
- nabídka **využití volného času** ve škole a ve městě,
- předání informací o **výchovném poradenství** na škole,
- spolupráce s **Českým červeným křížem** ke Světovému dni 1. pomoci,
- **adaptační kurzy pro žáky 6. ročníků**
- **Sportovní den II. stupně**
- **Atletický čtyřboj I. stupně**

Říjen:

- humanitární akce - „**Bílá pastelka**“
- **soustředění pěveckých sborů**

Listopad:

Prosinec:

- Zimní koncert pěveckých sborů, vystoupení v rámci **Ústeckých Vánoc**

Leden:

Únor:

- Lyžařský výchovně-výcvikový kurz - 7. ročníky.

Březen:

- exkurze do Terezína

Duben:

- Den jinak

Květen:

- **STK: sportovně-turistický kurz**
- sportovní den pro II. stupeň

Červen:

- školní výlety
- **hodnocení školního roku** v rámci třídnických hodin,
- loučení se žáky 9. tříd
- edukace o vhodném chování a dodržování bezpečnosti o prázdninách v rámci třídnických hodin

Další aktivity školy:

- spolupráce s MěÚ Ústí nad Orlicí: „*Město v pohybu*“, „*Den životního prostředí*“
- spolupráce s ČČK
- spolupráce s EKO Pasíčka

Aktivity školního metodika prevence

Školní metodik prevence je koordinátorem tvorby Minimálního preventivního programu a během celého školního roku zajišťuje jeho realizaci. Pravidelně informuje na pedagogických radách pracovníky školy o aktualitách z oblasti prevence rizikového chování a o své konkrétní činnosti v této oblasti. Dále spolupracuje s výchovným poradcem školy a odborníky ze školských poradenských zařízení (Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí, Středisko výchovné péče Ústí nad Orlicí).

V rámci jednotlivých měsíců školního roku bude školní metodik prevence zajišťovat následující konkrétní činnosti.

Září:

- aktualizace Minimálního preventivního programu dle konkrétních potřeb
- seznámení pedagogického sboru s aktuálním MPP a jejich zapojení do jeho realizace,
- předání MPP nastupujícím kolegům,

- příprava a realizace adaptačního kurzu pro šesté ročníky
- představení činnosti školního metodika prevence žákům šestých ročníků (prostřednictvím pedagogů žákům 1. stupně ZŠ)

Říjen:

- zhodnocení a vyúčtování projektu adaptačního kurzu a předání zprávy řediteli školy (ve spolupráci s výchovnou poradkyní)

Listopad – květen:

- zajištění specifických aktivit vztahujících se k prevenci rizikového chování v jednotlivých ročnících dle MPP
- řešení aktuálních problémů z oblasti prevence rizikového chování,
- kontinuální vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování,
- získávání a předávání aktualit z oblasti prevence rizikového chování.

Červen

- příprava adaptačního - seznamovacího kurzu pro budoucí šesté ročníky,

Aktivity MPP zaměřené na rodičovskou veřejnost

Oblast primární prevence

Informační servis pro rodiče:

- seznámení s preventivní strategií školy,
- seznámení se školním řádem,
- poskytnutí komplexních informací z oblasti prevence rizikového chování prostřednictvím webových stránek školy, včetně adresáře poskytovatelů služeb s ohledem na tuto problematiku.

Aktivní formy spolupráce s rodiči:

- kvalitní práce třídních učitelů směrem k rodičům,
- školní akce určené pro rodiče a žáky
- poskytnutí poradenského systému školy (školní metodik prevence, výchovný poradce).

Pasivní forma spolupráce s rodiči:

- písemná sdělení rodičům,
- případná distribuce informačních materiálů.

Oblast sekundární prevence

Odborná pomoc rodičům:

- poradenství v rámci možností školy.

Zprostředkování odborné pomoci rodičům:

- zprostředkování odborné pomoci ve školském poradenském zařízení (Pedagogicko psychologická poradna Ústí nad Orlicí, Středisko výchovné péče Ústí nad Orlicí - Mimoza).

5. NAPLNĚNÍ MPP V RÁMCI OSNOV A ŠVP

Do platných osnov je zařazena problematika prevence rizikového chování u žáků tak, že je přirozenou součástí výuky jednotlivých předmětů a není pojímána jako nadstandardní aktivita školy.

V rámci osnov jsou v jednotlivých předmětech do tématických celků zařazena následující témata:

Občanská výchova

- vztahy v rodině, vztahy k vrstevníkům, vztah k postiženým lidem
- seznámení s drogami a jejich nebezpečností (alkohol, cigarety, "tvrdé" drogy)
- nabízení alternativ, volnočasové aktivity
- sociálně patologické jevy a sociální deviace,
- politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus,
- terorismus,
- rasy, etnika a národnosti,
- nejvýznamnější světová náboženství,
- multikulturní soužití, migrace obyvatel,
- závislosti,
- kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými.

Dějepis

- výchova proti rasismu a xenofobii,
- autoritativní a totalitní režimy, válečné zločiny – holocaust,
- kultura národností na našem území.

Anglický a německý jazyk

- menšiny v ČR,

- alkohol, kouření, léky, stres a obezita,
- terorismus a euroatlantická civilizace.

Biologie

- negativní vliv alkoholové a drogové závislosti na funkci buněk,
- HIV - nebezpečí přenosu, příčiny a prevence,
- rostlinné drogy a jejich výskyt mezi mládeží,
- návykové a halucinogenní látky v houbách,
- vliv návykových látek na genetickou výbavu člověka.
- HPV – způsoby přenosu, typy rakoviny, možnost prevence

Informační a komunikační technologie

- etika a rizika spojená s užíváním veřejné počítačové sítě (mediální džungle, kyberšikana)

Tělesná výchova

- význam pohybu ke zdraví,
- utváření správného postoje ke zdravému životnímu stylu, pohybové aktivitě při hodinách TV i ve volném čase,
- rozvíjení komunikace na základě vzájemného porozumění a tolerance, usměrňování případných projevů agresivity a vulgarity při kolektivních sportech,
- výchova k olympionismu, fair play a antidopingová prevence.

Výtvarná výchova

- témata vztahující se k prevenci rizikového chování (např. Můj vztah k cigaretám, Závislost, Můj volný čas...)

Český jazyk – sloh

- využití slohových útvarů – úvaha, vypravování, esej (téma drogy a společnost, proč lidé kouří, názory a úvahy na soužití s lidmi jiného názoru, barvy pleti, vyznání, moje komunikace na sociálních sítích, zážitek...)

Chemie

- chemické složení různých škodlivých látek, vliv na organismus

Zeměpis

- náboženství a kultury, jiné rasy, výchova k toleranci a pochopení dnešního globalizovaného světa

Pracovní činnosti

- utváření správného postoje ke zdravému životnímu stylu
- seznámení s výživovou hodnotou potravin
- příprava „zdravých“ jídel

Ústí nad Orlicí 20. 8. 2022

Mgr. Veronika Vinzensová školní
metodik prevence

Schválil ředitel školy dne 30.8.2022

Mgr. Bc. Radek Škarka

Pedagogická rada schválila dne 31.8.2022

Tento Minimální preventivní program nabývá účinnosti dne 1.9.2022

Příloha č.1 Preventivní programy na školní rok 2022/2023

Příloha č. 2 Kontaktní osoby a adresy

Preventivní programy na školní rok 2022/23

Firma ACET - jeden preventivní program v každé třídě za školní rok

DATUM REALIZACE	PROGRAM	ROČNÍK	TŘÍDA
8.9. 8:50	Bolest-nemoc jménem šikana 3h		6A
29.9. 8:50	Bolest-nemoc jménem šikana 3h		6B
21.3. 7.55	Šikana, škádlení a já 2h		1A
21.3.	Šikana, škádlení a já 2h		1B
22.3. 7.55	Jsme parta 2h		2A
22.3.	Jsme parta 2h		2B
1.12. 8:50	Kult krásného těla 2h		7A
15.12. 8:50	Kult krásného těla 2h		7B
1.12. 8:50	Kult krásného těla 2h		7C
23.3. 7.55	Pozor nebezpečí 2h		3A
23.3.	Pozor nebezpečí 2h		3B
28.3. 7.55	Plavba po online moři 2 h		4A
28.3.	Plavba po online moři 2h		4B
29.3. 7.55	Říkat ano, říkat ne 2h		5A
29.3.	Říkat ano, říkat ne 2h		5B
8.6. 8.50	Jak se nenechat podvést 3h		8A
15.6. 8.50	Jak se nenechat podvést 3h		8B
28.4. 8.50	Hrdinství 3h		9A
26.5. 8.50	Hrdinství 3h		9B
5.6. 8.50	Hrdinství 3h		9C

Banal-Fatal – pro II. stupeň, přednáška o poranění míchy, úrazech
realizace 21. a 23. 9. 2022

Paralympiáda – pro I. stupeň, spolupráce s APA Olomouc
realizace 11. 10. 2022

SVP Mimoza- sociometrický průzkum v 8. A, jeden žák je klientem SVP, na jejich žádost
realizace 15. 11. a 5. 12. 2022

Hrou proti AIDS – spolupráce se Střední zdravotnickou školou UO
program pro 9. ročníky
realizace 13. 12. a 15. 12. 2022

Kontaktní adresy a osoby

<u>název organizace</u>	<u>adresa/telefon</u>	<u>kontaktní osoba</u>	<u>nabídka</u>
MěÚ, sociální odbor	Ústí nad Orlicí Sychrova 16 465 711 269 bartosova@muuo.cz	Pavla Bartošová, protidrogový koordinátor	<i>zprostředkování kontaktů</i>
KHS Pardubického kraje - Zdravotní ústav	Ústí nad Orlicí Smetanova 1390 465 524 323	MUDr. Slezák	<i>poradna AIDS / HIV</i>
MIMOSA Středisko výchovné péče	Ústí nad Orlicí Lázeňská 206 465 526 969	Mgr. M. Vychytilová	<i>poradenství s problémy ve škole, rodině, krizové životní situaci, výchovné problémy</i>
Pedagogicko psychologická poradna	Ústí nad Orlicí, Královéhradecká 513 465 521 296	PhDr. P. Novotná	<i>poradenství s problémy ve škole, rodině, krizové životní situaci</i>
Linka důvěry	Ústí nad Orlicí Královéhradecká 513 465 521 296		
Odborný lékař - psychiatr	Ústí nad Orlicí Tvardkova 650 465 524 149	MUDr. R. Severová	<i>ambulantní služby</i>
PROXIMITY	Ústí nad Orlicí Čs. armády 1181 465 557 563	MUDr. J. Mervartová	<i>soukromá psychologická služba</i>
NADACE NAŠE DÍTĚ	Linka bezpečí: 800 155 555 Rodičovská linka: 840 111 234 Linka vzkaz domů: 800 111 113		<i>poradenství, týrání dětí, rasismus, šikana</i>

Internetové zdroje

- **Nadace naše dítě**

Posláním a cílem nadace je pomoc týraným, zneužívaným, handicapovaným, ohroženým a opuštěným dětem.

Linka bezpečí: 800 155 555 (*bezplatně - pomáhá dětem a dospívajícím řešit těžké životní situace*)

Rodičovská linka: 840 111 234

Linka vzkaz domů: 800 111 113

Internetová linka: lb@linkabezpeci.cz

- **Národního informačního centra pro mládež (NICM)**

Základní ideou NICM je soustředit veškeré potřebné informace, informační produkty, poradenství a služby pro děti a mládež.

- **problematika zneužívání návykových látek:**

www.icm.cz

www.dropin.cz

www.sananim.cz

www.drogovaporadna.cz

www.drogy-info.cz

www.odrogách.cz

- **problematika šikany:**

www.sikana.org

www.minimalizacesikany.cz

- **problematika HIV/AIDS:**

www.aids-hiv.cz

www.aids-pomoc.cz

www.aids-alms.cz

HELP LINE AIDS: 800 144 444

- **problematika poruch příjmu potravy:**

www.anabell.cz